

РЕШЕНИЕ

№ 118

гр. София, 22.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 9-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на трети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Светла Станимирова

Членове: Рени Ковачка
Васил Василев

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Рени Ковачка Въззивно търговско дело № 20211001000471 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.258 и следв. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба вх.№ 288212/05.03.2021год. , подадена от Министерство на Енергетиката гр.София срещу Решение от 260289/18.02.2021год. постановено по т.д.№ 1376/2020год. на СГС, с което Министерство на енергетиката е осъдено да заплати на „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД гр.София на основание чл.285 вр. с чл. 79, ал.1 от ЗЗД сумата от 39 341.74 лева, представляваща стойност на осигурен въздушен транспорт в периода от 14.03.2016год.- 21.07.2017год. съгласно договор за възлагане на обществена поръчка № 12/07.03.2016год., ведно със законната лихва за забава от предявяване на исковата молба- 24.07.2020год. до окончателното погасяване на задължението, както и на основание чл.78, ал.1 от ГПК сумата от 4 863.67 лева разноси за производството.

Жалбоподателят определя обжалваното решение като неправилно и необосновано. Твърди, че първоинстанционният съд е направил извод за основателност на исковата претенция , без да зачете възражението му за неточно изпълнение от страна на въззиваемото дружество в качеството на изпълнител по сключения между тях договор № 12/07.03.2016год. Поддържа и пред въззивната инстанция доводите си ,че не дължи стойността на осигурени му от въззиваемото дружество самолетни билети , тъй като претендираната им стойност надвишава оферираните цени, с оглед на които /като най-ниски такива/ е бил сключен и договора между тях. Възприемането на противното от първоинстанционния съд било незаконосъобразно и необосновано , тъй като по този начин утвърждавал неправомерното изменение на предмета на договора ,а това било в противоречие със ЗОП. Сочи , че цените на самолетните билети закупени чрез Международна агенция IATA не може да съставлява аргумент за стойността на които се предлагат самолетните билети в изпълнение на процесния договор ,тъй като договорът следва да се изпълнява при договорените цени , а дали те са изгодни или не на изпълнителя било преценка , която той е трябвало да направи преди участието си в обявената обществена поръчка. Твърди също така ,че заявеното искане е било за издаване на билети при условията на 2.2 по ценовото предложение , но са му предоставени такива на по-високите цени-при условията на 2.1 , за което не е дал съгласие и

изрично възразил при предоставяне на документите във връзка с плащането им. По изложените съображения прави искане за отмяна на обжалваното решение и постановяване на ново за отхвърляне изцяло на предявени иск и при условията на евентуалност- за частична отмяна на обжалваното решение и постановяване на ново при съобразяване направеното възражение за неточно изпълнение от страна на изпълнителя относно цената на самолетните билети. При уважаване на жалбата прави искане за присъждане на разноски

Писмен отговор не е подаден от въззиваемото дружество- „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД гр. София. В съдебно заседание, процесуалният му представител изразява становище за неоснователност на въззивната жалба и прави искане за потвърждаване на обжалваното решение, с присъждане на разноски за въззивното производство.

Апелативен съд-София, като взе предвид доводите на страните и данните по делото, прие следното:

СГС е бил сезиран с иск, предявен от „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД против Министерство на енергетиката за заплащане на сума в размер на 39 341.74 лева , представляваща неплатен въздушен транспорт предоставен на служителите на ответника по Договор за възлагане на обществена поръчка № 12/07.03.2016год., ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане. В исковата молба са изложени твърдения за наличие на сключен с ответника договор за предоставяне на услугата- осигуряване на въздушен транспорт на служители на Министерство на енергетиката , за изпълнение от страна на изпълнителя по договора на задължението му да закупи и предостави на възложителя самолетни билети за осъществяване на заявени от последния полети по конкретни дестинации и на конкретно изброени лица-негови служители за периода от 14.03.2016год. до 21.07.2017год., както и твърдения за неизвършено плащане на осигурените самолетни билети, въпреки осъществените полети.

Ответникът е оспорил иска с доводи, че не дължи плащане ,тъй като е налице неточно изпълнение на задълженията на ищеца – изпълнител по сключения между тях договор доколкото е осигурил самолетните билети на по-висока цена от договорената , както и поради погасяване на иска по давност.

Предявеният иск е уважен изцяло с обжалваното в настоящото производство решени. За да уважи иска първоинстанционният съд е приел , че през исковия период 14.03.2016год. – 21.07.2017год. страните по спора са били обвързани с договор за поръчка , че правоотношението между тях е възникнало по ЗОП /действащ към 07.03.2016год./, че изпълнителя по договора- „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД е осигурил /закупил/ самолетни билети за служителите на възложителя - Министерство на енергетиката като последният не е заплатил тяхната стойност в размер на исковата претенция. Приел е за неоснователно възражението на възложителя за неизпълнен договор, основавайки се на изготвената по делото съдебно-икономическа експертиза, установяваща че цената на осигурените самолетни билети-предмет на исковата претенция , не надвишава ценовото предложение въз основа на което е сключен процесния договор. Приел е също така че претенцията не е погасена по давност, тъй като приложимата в случая 5 годишна давност по чл.110 от ЗЗД не е изтекла към датата на предявяване на иска.

При извършената служебна проверка по реда на чл.269 от ГПК Апелативен съд-София, в настоящия си състав, намира обжалваното първоинстанционно решение за валидно и допустимо. Относно законосъобразността му по същество на спора, следва да се извърши преценка в рамките на наведените с въззивната жалба доводи, при което намира следното от фактическа и правна страна:

Между страните „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД като изпълнител и Министерство на Енергетиката като възложител е сключен Договор за възлагане на обществена поръчка № 12 / 07.03.2016год., представен по делото , съгласно който възложителят, ответник в първоинстанционното производство е възложил , а изпълнителят- ищец в първоинстанционното производство се е задължил да осигурява въздушен транспорт при служебните пътувания на служители на Министерство на енергетиката, съгласно клаузите на настоящия договор, Техническа оферта / Приложение № 1 / и Ценова оферта / Приложение № 2 / на изпълнителя . Договорът е сключен в изпълнение на проведена обществена поръчка, при която ищецът е бил класиран на първо място. Освен договора, по делото са представени Техническа спецификация. Изисквания за изпълнение на поръчката /приложение № 3/ , както и техническо приложение на „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД /приложение № 6 /.

Процесният договор е сключен за срок от две години, считано от датата на подписването му /07.03.2016 год./ или до изчерпване на финансовия ресурс на договора или при сключване на договор с изпълнител определен по реда на чл.93б от ЗОП въз основа на рамково споразумение сключено от Централния орган за обществени поръчки.

В чл.3 от договора е предвидено , че осигуряването на самолетните билети се извършва по заявки от възложителя чрез предоставяне на най-малко три варианта за икономична класа , в това число поне един вариант за директен полет /когато е възможно/ и варианти с до един брой трансферни връзки и най-малък престой, формирани на базата на най-ниските цени на авиопревозвачите, валидни към момента на заявката. Уговорено е ,че възложителят ще избере вариант като потвърди заявката или ще откаже възлагането ѝ, в случай че нито един от предложените варианти не е подходящ по негова преценка.В този случай изпълнителят ще представи ново предложение с не по-малко от два варианта за пътуване.

В чл.4 , ал.4 от договора страните са договорили, че цените за въздушен транспорт, оферирани от изпълнителя и заплащане от възложителя са крайни , че се заплащат се в български лева и в 15 дневен срок след представяне в МЕ на следните документи: протокол за стойността на всеки издаден документ за въздушен транспорт, копие/отрязък от агентския купон и разпечатка на историята на направената и потвърдена резервация с калкулация на цената, включваща и дължимите летищни такси и други такси.

По подадени от възложителя заявки са осигурени от изпълнителя и предадени на възложителя самолетни билети за периода от 14.03.2016год. до 21.07.2017год. на следните лица: Ж. С., Б. П. ,С. А., А. Д., С. Х., И. Д., В. И. ,С. М., А. Д. , К. С., И. П., Н. Н., Д. Ж., В. Ц.- Д., Х. С., П. Р.-С., Д. К., А. Т., Н. А., Н. И., К. Д., М. Х., И. М., Л. Б. , М. М.,С. Й. и К. К. . Тези обстоятелства се установяват от представени по делото доказателства, както и са приети за безспорни между страните с определеното на съда по чл.146 от ГПК. За безспорно е прието и обстоятелството, че самолетните билети за посочените лица като служители на Министерство на енергетиката са закупени от ищеца по делото-изпълнител по процесния договор и че лицата, за които са били закупени, са осъществили самолетните пътувания.

По делото е налична разменена кореспонденция между страните във връзка със заплащане стойността на процесните самолетни билети.От страна на изпълнителя е заявено желание за заплащане на тяхната стойност с изложени доводи в защита на тяхната цена като съответстваща на договорената, а от страна на възложителя- е обективизиран отказ му да заплати цената , мотивиран с неизпълнение от страна на изпълнителя на постигнатата договореност по отношение на цената и недопустимост за едностранното ѝ увеличаване, съставляващо нарушение на ЗОП./ писмо изх.№ Е-26-А-154/12.05.2016год., писмо изх.№ Е-26-А-157/14.05.2016год., писмо изх.№ Е-93-№№-1289/02.08.2016год., , писмо изх.№ Е-26-А-260/11.11.2016год., писмо изх.№ 0093/30.08.2016год. /вх.№ Е-26-А-260 /30.08.2016год./, писмо изх.№ Е-26-А-181/26.06.2017год., писмо изх.№ 0266/20.10.2017год./вх.№ Е-26-А-398/27.10.2017год./ , писмо изх.№ Е-26-А-428/27.11.2017год. и писмо изх.№ Е-26-А-398/13.12.2017год.

Възложителят не представя доказателства за заплащане на стойността на доставените му от изпълнителя самолетни билети за процесния период. Данни за заплащането им не се съдържат и в изготвената в първоинстанционното производство съдебно-икономическа експертиза.

От експертизата се установява че самолетни билети , осигурени на възложителя по заявените от него полети за процесния период на обща стойност 39 340.94 лева, че са осчетоводени като вземания в счетоводството на ищеца и по тях не са отразени плащания, прихващания или други операции с погасителен ефект по тях. Установява се също така , че „ Аргус Травел Интернешънъл“ е закупувало процесните билети от IATA, Инфинити травел „ АД и „ Премиер Турс“ ООД, че в счетоводството му са осчетоводени всички разходи по закупуването им, както възлизат в размер на 35 698.06 лева или с 3 642.88 лева по-малко от цената , на която ги е доставило на възложителя. Видно е ,че страните по договора са договорили осигуряване на самолетните билети по две тарифи, обективизирани в „Ценово предложение“/ представляващо неразделна част от договора /-, Икономична класа категория Т 2.1 / с по-високи цени/ и „ Икономична класа категория Т 2.2 „- с по-ниски цени. От експертизата става ясно ,че в „ Ценово предложение“ са определени максималните цени по двете тарифи , както и критериите за избора на тарифа.Така по т.2.1/високи цени/ - Максимална средноаритметична цена за въздушен транспорт за икономична класа при следните условия: с право на възстановяване на стойността на билета без

глоба, с право на промяна на издадения билет без глоба и доплащане, срок на изпращане на оферта- до 1 час по електронна поща или по факс след подаване на заявка и по т.2.2/ ниски цени/ - максимална средноаритметична цена на въздушен транспорт за икономична класа при следните условия: - с фиксирана дата на връщане, без право на промяна на издаден билет и без възстановяване на стойността му, срок за изпращане на оферта –до 1 час по електронна поща или по факс след подаване на заявка. Налице са данни ,че съществена част от закупените от изпълнителя самолетни билети за продадени на възложителя на загуба ,за да се вмести в ценовото предложение ,което е компенсирано от останалите ,които са продадени на печалба, като общата печалба възлиза на сумата от 3 642.88лева. В експертизата е даден вариант за стойността на осигурените самолетни билети , изчислен съобразно договореностите между страните , обективирани в „ценово предложение“, съобразно който възлиза на сумата от 41 582.65лева. Пояснено е ,че в тази стойност се включва цената на 10 еднопосочни билета ,осигуряването на каквито не е договорено между страните и цена на останалите двупосочни , определена по т.2.1 /високи цени/ по „ ценово предложение“ ,поради невъзможност тяхната цена да бъде определена при условията на т.2.2.

По делото е представено решение от 03.05.2019год., постановено по гр.д.№ 73588/2018год. на СРС, с което Министерство на енергетиката е осъдено на основание чл.55, ал.1 от ЗЗД да заплати на „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД сумата от 7 365.03 лева, остатъчна част от гаранцията, заплатена от ищеца по договор от 07.03.2016год. по ЗОП във връзка със служебни пътувания на служители на МЕ ,ведно със законната лихва ,считано от влизане в сила на решението и разноски по делото.

Представен е проекто-доклад на съда по цитираното дело,подаден от МЕ писмен отговор по чл.131, ал.1 от ГПК, както и изготвена по делото съдебно-икономическа експертиза.

По делото са представените протоколи за доставки на самолетни билети, съдържащи имената на пътниците, авиокомпанията, маршрута, стойността в евро и лева, както и издадени фактури, по които ищецът е посочен като доставчик, а ответникът като получател, като част от тях се отнасят и за исковия период.

Така описаните доказателства, преценени в съвкупност и взаимовръзка обосновават извод за основателност на предявения иск , до който е достигнал и първоинстанционният съд . Изложените за това в съдебния акт мотиви се споделят от настоящия състав ,който препраща към тях на основание чл. 272 от ГПК. Установена е по делото обвързаността на страните по спора със сключен по реда на ЗОП / отг./ договор с предмет – осигуряване въздушен транспорт при служебни пътувания на служители на Министерство на енергетиката , както и че изпълнителя е изправна страна по него– закупил е и е предоставил на възложителя по подадена от последния заявка самолетни билети, които не са му заплатени.

Основният спорен въпрос по делото се концентрира в това дали стойността на доставените от „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД самолетни билети за осъществените от служителите на Министерство на енергетиката полети надвишава утвърдените тарифи, въз основа на които „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД е определен за изпълнител на процесната обществена поръчка. Твърдения за това се правят от възложителя по процесния договор в първоинстанционното производство и се поддържат от него и във въззивното производство. Основавайки се на тях ответникът в първоинстанционното производство-жалбоподател в настоящото настоятелно поддържа тезата си , че е налице неточно изпълнение от страна на изпълнителя по договора, тъй като самолетните билети са осигурени на цена , надвишаваща ценовата оферта, че това съставлява изменение на договора, каквото ЗОП не допуска ,че процесният договор е сключен именно поради офериранияте от ищеца ниски цени и че при по-високи цени на самолетните билети, разликата следвало да бъде за негова сметка, а не да се заплаща от възложителя. Във връзка с приетото от първоинстанционния съд в обжалваното решение, пред въззивната инстанция се поддържат и доводи за неточно изпълнение от страна на изпълнителя, поради таксуване на осигурените самолетни билети по –високата цена / при условията на т.2.1 от ценовата оферта/, а не по заявената от него цена- по т.2.2 от ценовата оферта.

Горните доводи, обосноваващи тезата на жалбоподателя за неточно изпълнение на сключения договор за обществена поръчка поради осигуряване на самолетните билети на по-висока цена от утвърдената между страните тарифа и за изменение на предмета на договора за обществена поръчка в нарушение на ЗОП , поради което не се дължи тяхното заплащане, не могат

да бъдат възприети.

В задължителната съдебна практика е формирано виждането, че когато договора е сключен по реда на ЗОП, изменението му не може да нарушава параметрите на обществената поръчка – условията при която е открита, проведена и обявена за сключена с одобряването на кандидата за изпълнението ѝ. Изменението в съществени параметри на поръчката в хода на процедурата по ЗОП е недопустимо, а промяната им след сключването на договора може да бъде разглеждана като заобикаляне на закона. В случая, от констатациите на изготвената по делото съдебно-икономическа експертиза се установява, че цената на осигурените от „Аргус Травел Интернешънъл“, ЕООД самолетни билети за осъществяване на служебни пътувания на служители на Министерството на енергетиката през процесния период не надвишава договореностите между страните по отношение цената на услугата. Макар и определена при условията на т.2.1 /по-високи цени/, стойността на осигурените билети е в рамките на „ценовото предложение“ въз основа на което е сключен договора за обществена поръчка и от това следва че не е налице изменение на предмета на обществената поръчка, което да освободи възложителя от задължението за заплащането ѝ.

Не е налице и второто, сочено от възложителя основание за освобождаване от задължението за заплащане стойността на осигурените му самолетни билети, а именно неточно изпълнение от страна на изпълнителя, изразяващо се в осигуряване на самолетни билети на по-високата офертирана цена/при условията на т. 2.1/, вместо на по-ниската заявена такава /при условията на т. 2.2. Възражението за неточно изпълнение би било основателно и би породило своите правни последици в случай, че е направено своевременно, при приемане на поръчаното. В настоящата хипотеза, с оглед уговореното, това е моментът на получаване от възложителя на трите оферти в изпълнение на заявката /чл.3, ал.3 от договора /част от съдържанието на които е и стойността на самолетния билет, и в който, при несъгласие с вида на билета, полета, маршрута, класата, престоя и други факти, имащи отношение към полета/ за възложителя възниква правото /уговорено в чл. 3, ал.4 от договора /да откаже заявката и да изисква нова оферта. Не се твърди и не се установява по делото възложителят да е упражнил това свое право в уговорения момент, поради което се счита че се е съгласил с офертираните цени на самолетните билети, респ. е признал че престираният отговаря на дължимото се по договора. Дори и приемането на заявката да не се приеме като действие по приемане на офертираната цена на билетите, то за такава следва да се приеме фактическото получаване на билетите от възложителя, което съгласно уговореното е следвало да става в еднодневен срок от заявката /чл.3, ал.5 от договора/ и което не е спорно че е осъществено в срок от изпълнителя. Не без значение в случая се явява и обстоятелството, че стойността на осигурените самолетни билети е съответна на ценовото предложение, тоест не излиза от предмета на обявената обществена поръчка. Това дава основание за субсидиарното прилагане на общите правила на ЗЗД по отношение сключения между страните договор по ЗОП, тъй като това се явява допустимо само в случай че е съвместимо с целите и принципите на специалния закон.

Цитираните клаузи от договора между страните, регламентиращи специална процедура по заявяване, доставяне, приемане, респ. отказ от осигурените самолетни билети опровергава твърдението на жалбоподателя за своевременно направени възражения по цената на осигурените самолетни билети. Безспорно възражения са направени от него, но след предоставянето на необходимите съгласно чл.4, ал.7 от договора документи за плащане. Моментът за предоставяне на възложителя на описаните в цитираната договорна клауза документи не е равнозначен на момента на приемането на извършената по договора услуга-осигуряване на самолетните билети, тъй като последният настъпва с приемането на офертата и фактическото доставяне на билетите на възложителя, респ. тяхното получаване и предхожда по време представянето на документите по чл.4, ал.7 от договора в Министерство на енергетиката.

Неоснователно се поддържа неправилност на преценката на първоинстанционния съд относно обективните предели на СПН на приложеното Решение от 03.05.2019год., постановено по гр.д.№ 73588/2018год. по описа на СРС /за което страните не спорят, че е влязло в сила/ по отношение на разглеждания в настоящото производство иск. С цитираното решение на СРС Министерство на енергетиката е осъдено да заплати на „Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД на основание чл.55, ал.1 от ЗЗД вр. с чл.86 от ЗЗД сумата от 7 365.03лева, остатъчна част от гаранцията, заплатена от ищеца по същия договор № 12 /07.03.2016год. по ЗОП, ведно със законната лихва, считано от влизане на решението в сила като искът е отхвърлен за горницата до

пълния предявен размер от 15 000 лева , както и за законната лихва в размер на 1 386.10 лева за периода от 23.12.2017год. до 19.11.2018год. като неоснователен. За да отрече правото на ищеца по иска по чл.55, ал.1 от ЗЗД да му бъде възстановена сумата от 7 634.97лева , внесена от него за обезпечаване изпълнението по Договор № 12/07.03.2016год. решаващият съд е изложил съждения в мотивите по въпроса има ли неизпълнение на задължения на ищеца като изпълнителя по договора и довело ли е това до развалянето му . Доколкото тези съждения са обсъждани само в мотивите на влязлото в сила решение по иска по чл. 55, ал.1 от ЗЗД ,то по тях не е формирана сила на пресъдено нещо , тъй като със сила на пресъдено нещо се ползва диспозитива на решението по отношение на спорното материално право, въведено с основанието и петитума на иска като предмет на делото. Предвид констатираната разлика в предмета на двете дела и въпреки идентитета между страните, не съществува процесуалната пречка по чл. 299 от ЗЗД в настоящото производство да бъде формиран извод относно изпълнението на задължението на страните по процесния договор и основателността възражението за неточното му изпълнение, направено от възложителя след самостоятелна преценка на събраните по делото доказателства ,каквато е направена от първоинстанционния съд.

Поради съвпадане на формираните изводи на двете инстанции за основателност на предявения иск първоинстанционното решение се явява правилно и законосъобразно и следва да се потвърди .

На основание чл.78, ал.1 от ГПК в полза на въззиваемото дружество следва да се присъдят направените във въззивното производство разноски, които чрез представения договор за правна защита и съдействие № 964352 и отразеното в него се доказват в размер на 1700 лева.

Мотивиран от изложеното, Апелативен съд-София, ТО, 9-ти състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260289/18.02.2021год., постановено по т.д.№ 1376/2020год. по описа на Софийски градски съд.

ОСЪЖДА Министерство на енергетиката , БУЛСТАТ 176789460 гр. София ,ул.“Триадица“ № 8 да заплати на „ Аргус Травел Интернешънъл“ ЕООД с ЕИК 201655199 със седалище и адрес на управление: гр. София ,ул.“ Христо Белчев“ № 3 сумата от 1 700 лева /хиляда и седемстотин лева/ разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____